

**UCHWAŁA NR XXV.173.2016
RADY GMINY PSZCZEW**

z dnia 17 listopada 2016 r.

w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Pszczew na lata 2016 – 2020

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zmianami: poz. 1579) oraz art. 1 ust.1 i art. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 546 ze zmianami: poz. 960) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Gminy Pszczew na lata 2016 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pszczew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Gajewski

Załącznik do Uchwały Nr XXV.173.2016

Rady Gminy Pszczew

z dnia 17 listopada 2016 r.

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

GMINY PSZCZEW

NA LATA 2016 - 2020

I. WPROWADZENIE

Podstawą do opracowania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Gminy Pszczew na lata 2016 - 2020 jest: Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011r., Nr 231, poz. 1375).

Ochrona zdrowia psychicznego w aspekcie Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

1. Promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
2. Zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie w środowisku zamieszkania,
3. Kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości oraz przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego oparty jest na zasadzie integracji działań na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem promocji zdrowia psychicznego. Ochrona zdrowia psychicznego może być realizowana przez różne podmioty, co daje większe szanse powodzenia podejmowanym działaniom.

Stan zdrowia psychicznego społeczeństwa zależy w dużej mierze od tego, jaki styl życia to społeczeństwo prowadzi oraz co robi, aby swoje zdrowie zachować i chronić. Ochrona zdrowia psychicznego rozpatrywana jest więc jako strategia zdrowego stylu życia, której niejako twórcą jest każdy człowiek, za którą jesteśmy odpowiedzialni my sami, a nie tylko system opieki zdrowotnej. Wizja ta uświadamia nam konieczność zmiany sposobu myślenia o tym, kto jest odpowiedzialny za zdrowie jednostki i społeczeństwa oraz wzięcia odpowiedzialności za własne zdrowie, poprzez modyfikację zachowań i stylu życia. Każdy człowiek dokonuje w codziennym życiu wyborów, które bądź szkodzą zdrowiu bądź je wspomagają. Rodzaj podejmowanych decyzji zależy niewątpliwie od człowieka. To jednak, jakie ma możliwości wyboru, uzależnione jest już od szeregu czynników, na które często sam nie ma wpływu.

Promocja zdrowia jest więc procesem zmierzającym do zachowania zdrowia. Działania promocyjne i profilaktyczne są formą ingerowania w rzeczywistość społeczną i świadomość kształtowania rozwoju tej rzeczywistości. Rolą gminy jest określenie strategii działań, mających na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich oraz zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej.

Do zadań własnych samorządów województw, powiatów i gmin należy prowadzenie działań określonych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego. Stanowią one ogólne ramy dla Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Gminy Pszczew na lata 2016 – 2020. Głównym celem niniejszego Programu powinna stać się promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym. Zadaniem tego programu jest to, aby ochrona zdrowia psychicznego stała się czynnikiem integrującym wszystkie środowiska lokalne, które podejmą działania zapobiegające zaburzeniom psychicznym. Zadania zawarte w gminnym programie zostały tak sformułowane, by położyć nacisk na działania zapobiegawcze, dotyczące w szczególności profilaktyki, przeciwdziałające zachowaniom szkodliwym dla zdrowia psychicznego. Zwrócono również uwagę na promowanie właściwych zachowań życia w odniesieniu do dzieci i młodzieży, szczególnie w środowisku nauczania i wychowania.

II. CELE OGÓLNE, CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

Mała znajomość problematyki zdrowia psychicznego, stereotypowe podejście do osób dotkniętych chorobą lub zaburzeniami psychicznymi powoduje przerażenie, bezradność, obojętność a czasami niechęć ze strony najbliższych i otoczenia. Jest to sytuacja wpływająca negatywnie zarówno na samego chorego jak i na otoczenie. Dlatego należy stworzyć jak najlepsze warunki, które pozwolą osobom z zaburzeniami psychicznymi żyć we własnym środowisku społecznym, w sposób zapewniający jak najwyższą jakość życia i pełną integrację ze środowiskiem lokalnym.

Niniejszy program realizowany będzie poprzez następujące cele:

Lp.	Zadanie	Realizator
Cel główny I: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.		
1.	Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.	
1.1	<p>Działania edukacyjno-informacyjne w zakresie promocji zdrowia psychicznego i różnych aspektów zaburzeń psychicznych, w tym rozwijanie postaw tolerancji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychoedukacja chorych i ich rodzin, - promocja programów prozdrowotnych, szkolenia i warsztaty, - upowszechnianie materiałów informacyjno-promocyjnych, - promocja Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, - „Odżywianie a choroby cywilizacyjne” – spotkanie uczniów szkoły podstawowej z dietetykiem na temat prawidłowego odżywiania się, - „Bulimia i anoreksja” – zasady zdrowego odżywiania oraz zaburzenia odżywiania – spotkanie uczniów klas I-III gimnazjum z przedstawicielem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzyrzeczu, - „Trzymaj formę” – realizacja programu profilaktycznego, dotyczącego zasad zdrowego żywienia dzieci oraz wpływu aktywności fizycznej na funkcjonowanie organizmu, - „Zachowaj ciszę” – przeciwdziałanie hałasowi w szkole, - promowanie ochrony zdrowia poprzez cykliczne artykuły w gazetce szkolnej i prasie lokalnej, - udział w ogólnopolskim programie „Akademia Zdrowego Przedszkolaka”, - program przedszkolny „Kodeks Dobrych Manier”, - tygodniowa tematyka cykliczna w przedszkolu „W sadzie”, „W ogrodzie”, „W zdrowym ciele zdrowy duch”. 	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Ogólnego Piotr R. Adamski, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie, Środowiskowy Dom Samopomocy, Zespół Szkół Pszczew, Przedszkole Samorządowe im. Pszczółki Mai w Pszczewie
1.2	<p>Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie redukcji ryzyk zagrażających zdrowiu psychicznemu, w tym w zakresie zapobiegania uzależnieniom i przeciwdziałania przemocy, kształtowania właściwych postaw rodzicielskich, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - edukacja społeczeństwa w zakresie zapobiegania zaburzeniom psychicznym, - uwzględnienie profilaktyki zdrowia psychicznego w programach szkolno-przedszkolnych, - zajęcia warsztatowe z uczniami klas I-III gimnazjum, dotyczące uzależnienia od środków psychoaktywnych, - udział uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w spektaklach profilaktycznych, dot. zapobiegania agresji i 	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie, Zespół Szkół Pszczew

	<p>przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów klas I-IV w zajęciach psychoedukacyjnych, prowadzonych przez pedagoga z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na temat „Zapobiegamy agresji i żyjemy w zgodzie”, podsumowanie zajęć - spotkanie z rodzicami, - włączenie się uczniów w obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu. 	
2	Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.	
2.1	<p>Organizowanie działań wspierających w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu, między innymi wynikających z bezrobocia, bezdomności w sytuacjach zagrażających wykluczeniu społecznemu., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie i poradnictwo, - działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów. 	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie
2.2	<p>Wspieranie zdrowego starzenia się, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań edukacyjnych, - zajęcia warsztatowe. 	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie
3	Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.	
3.1	<p>Organizowanie dla osób z zaburzeniami psychicznymi form wsparcia w środowisku naturalnym, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programy informacyjno-edukacyjne sprzyjające zrozumieniu choroby psychicznej, - Rodzinny Piknik Integracyjny, - organizowanie form rekreacji, - zorganizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych, - włączenie rodzin w terapię psychiatryczną. 	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Pszczewie, Gminny Ośrodek Kultury
4	Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.	
4.1	<p>Zapewnienie dostępności pomocy specjalistycznej w stanach kryzysu psychicznego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, - udzielanie porad i informacji o sposobach i miejscach pomocy, - rozwój poradnictwa psychologicznego w celu wczesnego rozpoznawania zaburzeń. 	Urząd Gminy Pszczew, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Pszczewie
Cel główny II: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.		
5	Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.	
5.1	<p>Upowszechnienie informacji o placówkach działających w obszarze zdrowia psychicznego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udostępnianie informacji o placówkach służby zdrowia psychicznego, - tworzenie grup wsparcia dla rodzin i osób z zaburzeniami psychicznymi. 	Urząd Gminy Pszczew, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Pszczewie
6	Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.	
6.1	<p>Upowszechnianie idei oparcia społecznego, polegającego na podtrzymywaniu i rozwijaniu umiejętności do samodzielnego, aktywnego życia, organizowaniu w środowisku społecznym pomocy ze strony rodziny, innych osób, grup, organizacji społecznych i instytucji, a także na</p>	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie

	udzielaniu pomocy finansowej, rzeczowej oraz innych świadczeń na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej, w tym: - opracowywanie projektów mających na celu pozyskanie środków finansowych, - pomoc asystenta, opiekuna osoby niepełnosprawnej, - specjalistyczne usługi opiekuńcze.	
7	Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi	
7.1	Zwiększenie aktywności zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym: - upowszechnianie poradnictwa zawodowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, - informowanie o działalności Urzędu Pracy, - współdziałanie z sektorem pracodawców w zakresie promowania zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Pszczewie
8	Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy	
8.1	Zidentyfikowanie i podjęcie konkretnych inicjatyw w zakresie współdziałania z innymi sektorami takimi jak: pomoc społeczna, edukacja, służba zdrowia, policja, sądownictwo, administracja samorządowa i rządowa, w tym: - powołanie lokalnego Zespołu Koordynującego realizację Programu, - działalność Zespołu Koordynującego Programu płaszczyzną współpracy podmiotów działających w obszarze zdrowia psychicznego na terenie gminy Pszczew.	Urząd Gminy Pszczew

III. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków budżetu Gminy, ze środków budżetu państwa i ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Urząd Gminy Pszczew
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie
3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Pszczewie
4. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Ogólnego Piotr R. Adamski
5. Zespół Szkół w Pszczewie
6. Przedszkole Samorządowe im. Pszczółki Mai w Pszczewie
7. Gminny Ośrodek Kultury w Pszczewie

V. MONITORING I EWALUACJA

Zarządzeniem Wójta Gminy Pszczew zostanie powołany Zespół Koordynujący realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Gminy Pszczew na lata 2016-2020. Jego zadaniem jest koordynacja i monitorowanie w/w Programu.

Corocznie podsumowanie działań realizowanych w ramach niniejszego Programu będzie przedstawione w sprawozdaniu do końca I kwartału roku następującego po roku realizacji Programu.

VI. PODSUMOWANIE

Zakłada się, że efektem realizacji niniejszego Programu będzie wzrost wiedzy społeczności lokalnej na temat zdrowia psychicznego, co korzystnie wpłynie na postawy mieszkańców Gminy Pszczew wobec osób z zaburzeniami psychicznymi i przyczyni się do ich lepszego zrozumienia i akceptacji. Natomiast samym osobom z zaburzeniami psychicznymi poprawi się standard życia między innymi poprzez wzrost umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych i łatwiejszy dostęp do świadczeń psychiatrycznych i wsparcia środowiskowego.

Uzasadnienie

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego w art. 2 ust. 4 pkt 1 stanowi, że ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Gminy mają obowiązek ustalić priorytety promocji zdrowia psychicznego oraz opracować lokalny program promocji zdrowia psychicznego. Samorządy gmin mają za zadanie upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu. Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.